UKE 7 - 1981 - KR. 12,50 inkl. moms.

serie-FOKUS 5

MAGASIN OM OG MED SERIER

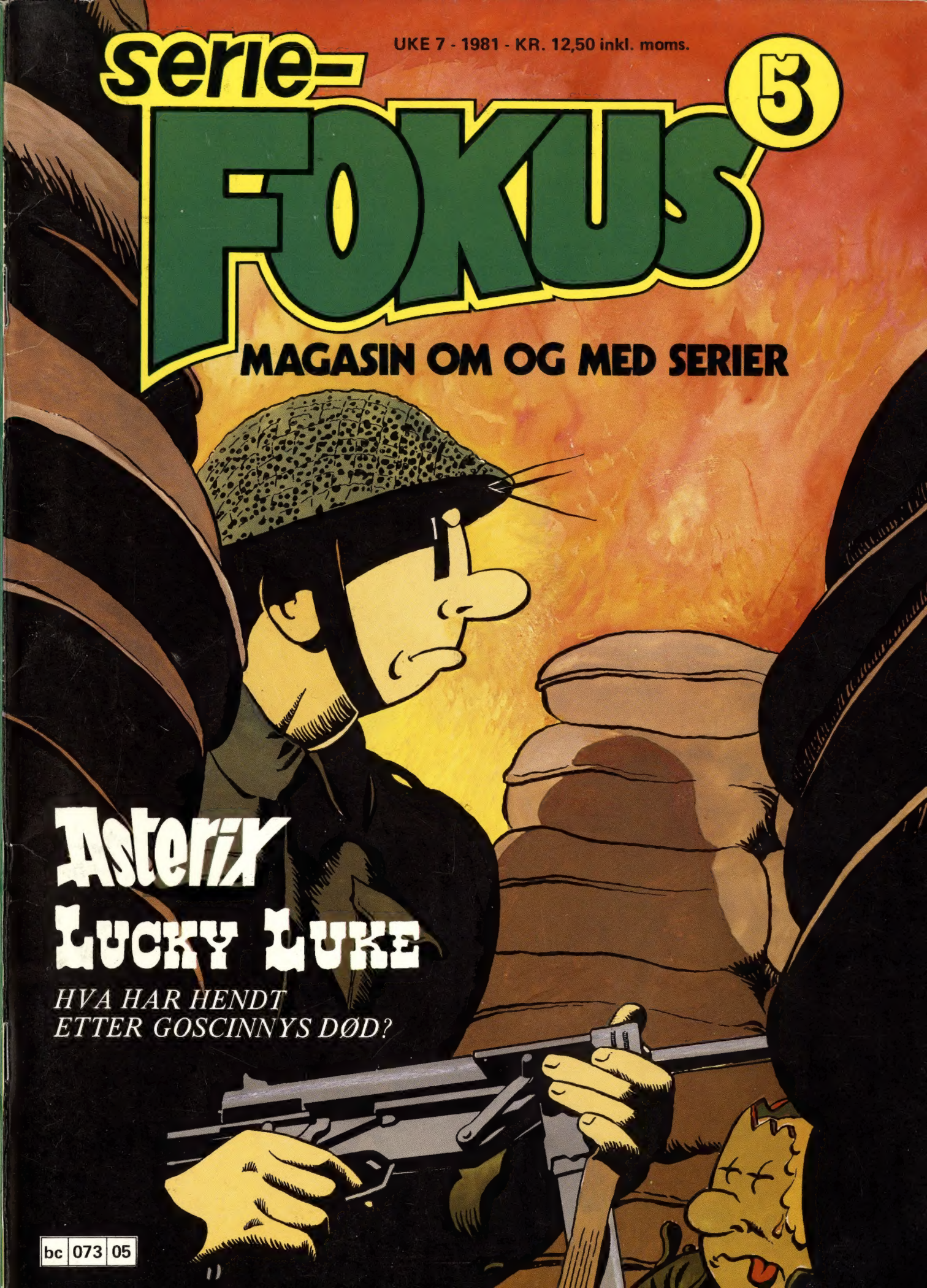

Asterix

Lucky Luke

HVA HAR HENDT ETTER GOSCINNYS DØD?

bc 073 05

SVARTE IDEER

av Franquin

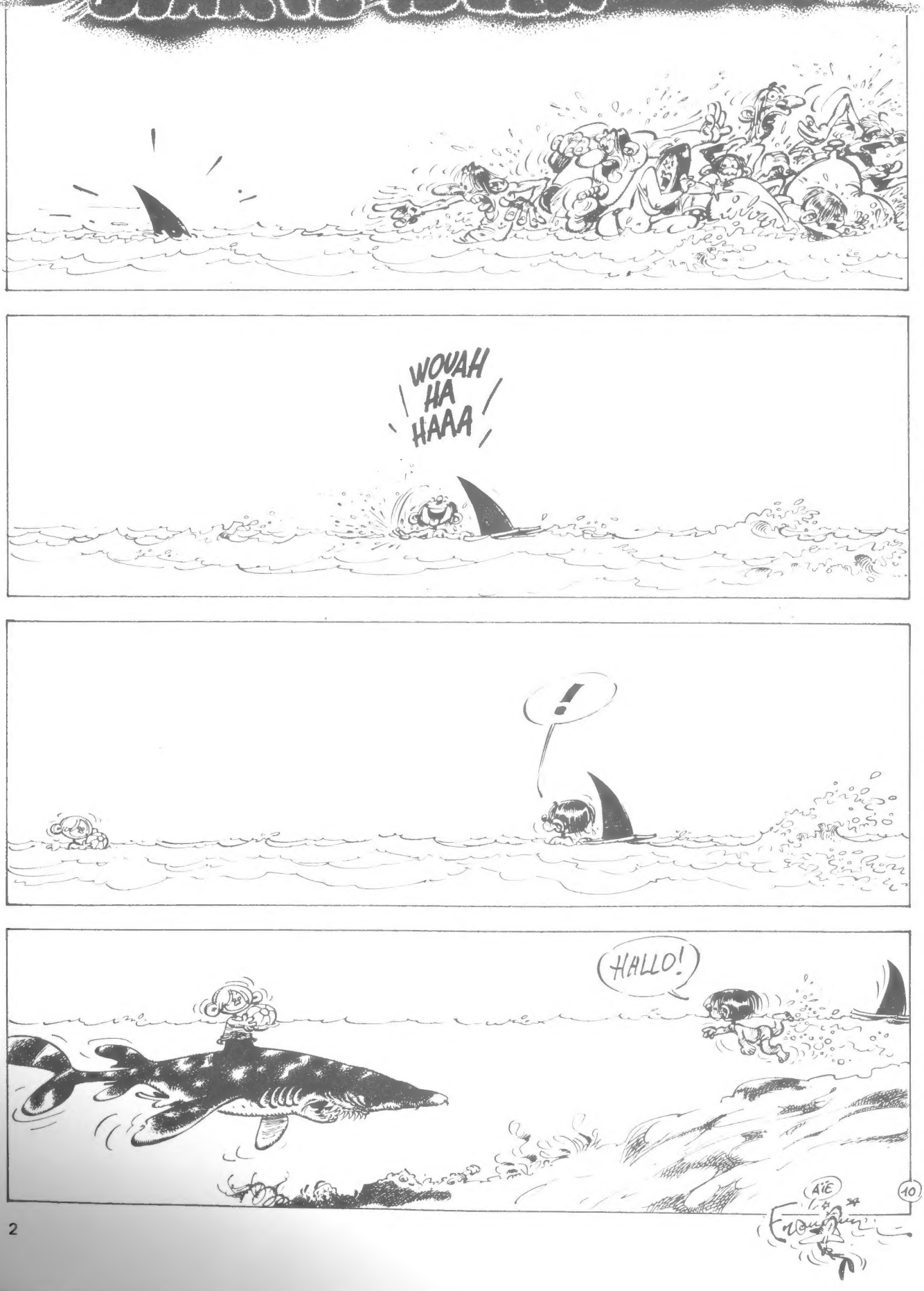

INNLEDNINGSVIS

Det var en gang en gutt som så fryktelig gjerne ville bli tegneserietegner. Han tegnet i det vide og brede, og til sist var han blitt så flink at han ville prøve å få seriene sine på trykk. Derfor satte han seg ned, og tegnet det beste han hadde lært i tre hele dager til ende. Og da det var gjort, postet han tegningene og satte seg ned for å vente på et brev fra redaktøren. Da han hadde ventet lenge og vel, kom det endelig et brev, og gutten til å sprette konvolutten det beste han kunne. I brevet skrev redaktøren at serien var noe av det mest lovende han hadde sett, og at han gjerne ville trykke den, hadde det ikke vært for at gutten hadde brukt så dårlig penn og papir. Så moralen er: Kjøp pennesplitt eller pensel med vannfast tusj til, og spar ikke på papirkvaliteten, for streken fra en filtpenn blir alt for grå.

Vi håper fremdeles at SERIEFOKUS ikke skal ende like trist som dette lille eventyret, men de siste salgstallene har ikke trukket i riktig retning. Det er ikke til å komme forbi at det er begrenset hvor store tap utgiveren aksepterer, så hvis dere vil være sikre på å få oppleve neste nummer må dere gjøre en innsats! Skryt av oss til vennene deres (kritikken kan dere sende til oss), verv flere lesere! Det ville være forsmedelig å slutte *nå,* for egentlig har vi jo bare *begynt!*

Dette nummeret markerer egentlig en milepæl for redaksjonen, for med dette nummeret kan vi for første gang presentere noen av de berømte METAL HURLANT-tegnerne på norsk. Selvfølgelig ville vi gjerne hatt dem med fra starten, men det er ikke så lett som det høres ut. Rettighetshavere har nemlig en stygg tendens til å ta økonomien alvorligere enn idealismen i foretaket, så all den stund vi ikke kan garantere at vi kjøper et visst antall sider pr. år er det ofte vanskelig å få alle de seriene vi ønsker til en akseptabel pris. Men nå er de her, takket være forlagssjef *Dionnets* store velvilje!

Hovedoppslaget i dette nummeret er ellers Per G. Olsens artikkel om *krigsserier,* men det gjettet dere kanskje av forsiden? Av seriene må nevnes Anders Smeruds nye serie, hvor han demonstrerer en ny side ved sitt talent. På baksiden utfolder denne gangen en av gamlekara seg, nemlig Joker med ONOMATOPOETIKON. Og DYRETS TEGN tar en dramatisk vending — følg med! Dere vil forøvrig merke at vi i det siste har brukt færre sider på artikkelstoffet, til fordel for seriene. Har vi funnet en bra balanse nå? Gi lyd fra dere!

Red.

Forside: Terje Nordberg

Serier:	**Svarte Ideer**	**side 2**
	© Franquin	
	The Spirit	**4**
	© Will Eisner/Selecciones Illustradas S.A.	
	Dyrets tegn	**13**
	© Knut Berg	
	Rock City	**18**
	© Les Humanoides Associés	
	Århundrets handel	**25**
	© Les Humanoides Associés	
	Skinnmanøver	**33**
	© Anders Smerud	
	Onomatopoetikon	**36**
	© Joker	
Annet:	**Verdammt!**	**11**
	Humanoidene kommer!	**16**
	Franquin	**17**
	Etc.	**29**
	Bladet fra munnen	**35**

serie-FOKUS
MAGASIN OM OG MED SERIER

SERIEFOKUS utgis av SEMIC/Nordisk Forlag as.
Thv. Meyersgt. 72, Oslo 5.
Tlf. 11 50 30.
Redaktører:
Terje Nordberg og Eirik Ildahl.
I redaksjonen:
Per G. Olsen og Petter Engbo.
Bidrag som ikke er bestilt må vedlegges svarporto.
Trykt i Finland.

SE! SE ÅSSEN JEG TVINGER'N OPP I LUFTA!
?
SE HER! NÅ HAR JEG SMART VIPPET HAM AV PINNEN!
NOEN GANGER LURER JEG PÅ OM DET IKKE ER ET KNEP FOR AT VI IKKE SKAL FÅ VÆRE MED Å LEKE
DADA

FOUL PLAY

THE
SPIRIT
BY WILL EISNER
HVIS DU BOR I EN SMÅBY, VIL DU SIKKERT SYNES AT DETTE ER MERKELIG...
MEN SANNHETEN ER AT DEN SOM BOR I EN STORBY INSTINKTIVT UNNGÅR Å BLANDE SEG I NABOENS AFFÆRER.
SOM SAGT, SÅ ER DET IKKE NOE SOM KAN HENDE SOM FÅR GJENNOMSNITTSBORGEREN TIL Å FRAVIKE LEVEREGELEN: "JEG PASSER MINE EGNE SAKER..."

First Published March 27, 1949
COPYRIGHT © 1974 WILL EISNER

TEKSTET AV JOHAN SIGFRED HELBERG

♪ OH, EVERY LI'L BUG GOT A ♫
KN'RK
♫ HONEY TO HUG
CLICK
BUT ME... AS YOU C'N SEE... ♫
-:GJESP:-... FOR EN JOBB... FRA 9 OM KVELDEN TIL 5 OM MORRAN... 10 ÅR... ..MJÆLK, MJÆLK, MJÆLK.. FYLLIKER I SMUGENE... BOMS SOM TIGGER...
HO-HUM..
-:HUM:-
NÅR JEG HAR SPART NOK TIL Å PENSJONERE MEG SJÆL... GJESP... SÅ SKAL JEG GÅ INN TIL MR. JENKINS OG SI...
"MR. JENKINS", SKAL JEG SI, "FRA IDAG AV KAN DE LEVERE KUSAFTA DERES SJÆL... JEG SIER OPP!! JEG ER LEI AV Å TRÅKKE OVER FYLLIKER I BAKGATENE..."
MMMMMM
ORLLGLOGG
H-E-I... JEG LURER PÅ OM HAN VAR FULL...
...DET LUKTET IKKE SPRIT... -:PFFLT:-
KANSKJE HAN VAR DØD!

HVIS... HVIS HAN VAR ...ULP... DØD.. OG NOEN SÅ MEG TRÅKKE OVER'N.. SÅ KUNNE DE TRO JEG DREPTE'N...
...HAN ER DER FREMDELES... HAN HAR IKKE ENGANG SNUDD SEG...SKAL VEDDE PÅ AT HAN ER DØD... FYLLIKER PLEIER Å SNU OG VENDE SEG ELLER NOE... KANSKJE JEG SKULLE RINGE PURKEN...
NÆH... BEST AT JEG PASSER MINE EGNE SAKER... DET ER IKKE NOE JEG HAR NOE MED... DET ER IKKE MIN FEIL AT HAN BLE DREPT! ..GJESP...
GJESP MMMM..
PLOOP
@#%! **
Ø ϕ Cæ..!!
CREAK CREAK
HAN ER DER FREMDELES... INGEN HAR FUNNET HAM ENNÅ... SER UT TIL AT HAN BLE PUFFET UT AV ET VINDU...
D..DET KUNNE HA VÆRT DETTE VINDUET! HAN LIGGER RETT UNDER M..MITT!
LYSBRYTEREN... MÅ SE... KANSKJE NOE HAR FOREGÅTT HER MENS JEG VAR UTE.. HVIS PURKEN FINNER NOE I ROMMET MITT HAVNER JEG I BURET!
THUMP
CRASH
EEEYOW!

... PUH... ET ØYEBLIKK TRODDE JEG DET VAR BLOD PÅ GULVET... PUH... HEH HEH... OG SÅ VAR DET BARE JODBENSIN...
JEG MÅ STRAMME MEG OPP...
DET ER IKKE MIN SAK... DET VAR IKKE MEG!
AKKURAT... HVORFOR SKULLE JEG ENGSTE MEG?
DUMMING.

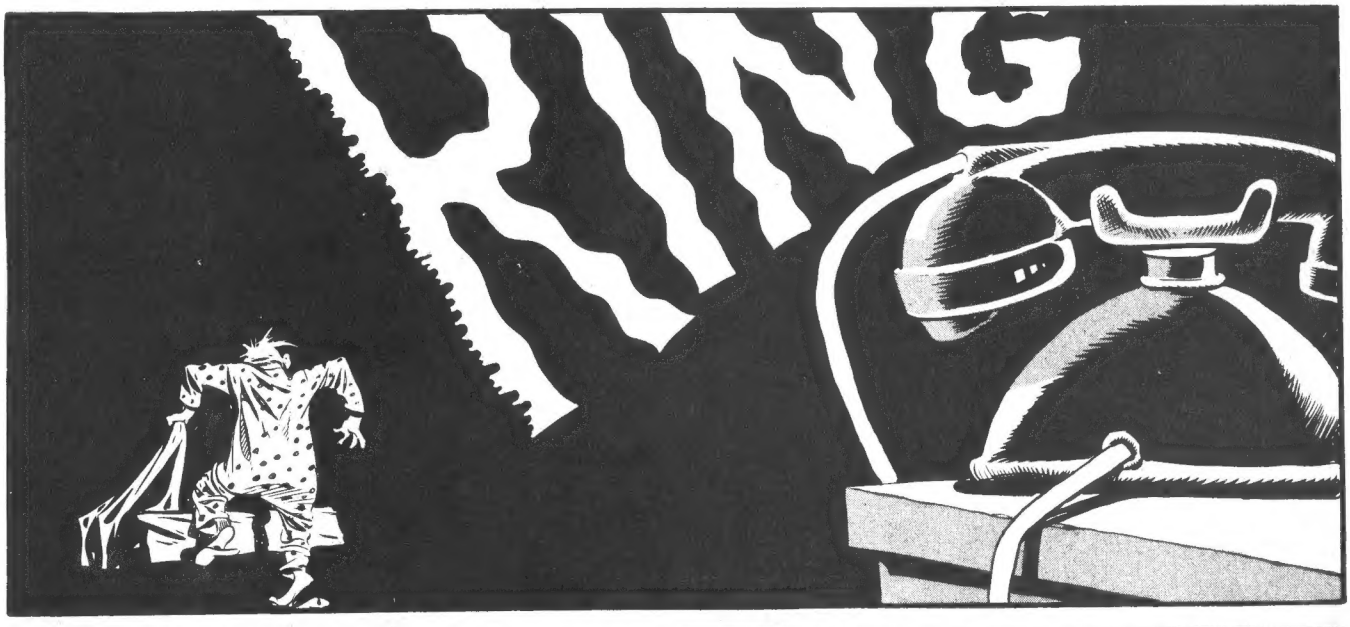
RING

HALLO...
DETTE ER HENDRIX NEDENUNDER I 4E... NÅ MÅ DU OG KAMMERATA DINE HOLDE OPP MED Å SLENGE MED MØBLA DEROPPE!
KLOKKA ER FEM PÅ MORRAN!
ER DET IKKE MULIG Å TA LITT HENSYN?

DET ER BEST AT DU FÅR DISSE FYLLIKA AVGÅRDE ELLERS RINGER JEG POL'TI! HVA DRIVER DERE MED... TAR KVERKEN PÅ NOEN?
-; KLIKK'-

K..KVERKEN... NÅ TROR HAN JEG TAR LIVET AV NOEN... HVIS HAN FORTELLER DET TIL PURKEN...
JEG VIL ALDRI VÆRE ISTAND TIL Å MOTBEVISE DET... MED DET LIKET LIGGENDE RETT UNDER VINDUET MITT!
MATCHES
INDISIER...
SCRATCH SCRATCH SCRATCH
..SELV OM JEG RINGER PURKEN SELV.. VIL DE SPØRRE UT NABOENE... OG..
SCRATCH SCRATCH
..SÅ HENGER DE MEG!
BARE ÉN TING Å GJØRE NÅ... BLI... KVITT... LIKET...
ZZZZZZ
EEEEW
ZZZZZZ

FINNER DU DET, JOE?
NEI.
HVA FOR EN VAR DET?
NUMMER 27...
DET MÅ VÆRE NOEN HER I DETTE HUSET...
JADA... JEG SKAL TITTE LITT OMKRING... BLI STÅENDE HER... IKKE SLIPP NOEN UT FØR JEG HAR UNDERSØKT I ETASJENE OVER!
FANGET...
MA-MAAAA-RE
HEI, DU..
FERDIG... DE RINGER PURKEN... JEG BLE SETT VED LIKET.. FORSØKTE Å UNN-SLIPPE...
SLAM
INGEN UTVEI... UNNTATT...

DEN DER JOE.. HAN BURDE SLUTTE Å LENE UTSTILLINGSDOKKENE OPP MOT VINDUENE !
ACME DISPLAY CO.
HEI.. VET DU HVA... DET VI SÅ ETTER... DET LIGGER HER UTE I GATA !
HEI, JOE... DU KAN SLUTTE Å LETE NÅ... JEG FANT NR. 27 !
ACME DISPLAY CO
HEI... DET LIGGER EN FYR UTE PÅ FORTAUET... KANSKJE JEG SKULLE RINGE TIL PURKEN ELLER NOE...
GJØR'KE DET... BARE PASS DINE EGNE SAKER... DET ER DET TRYGGESTE... PASS DINE EGNE SAKER, SÅ UNNGÅR DU BRÅK, HAR JEG ALLTID SAGT...
STORE BURNIES
TEGNE-SERIE UTSTILLING
SE DINE FAVORITTER I NATURLIG STØRRELSE!
CENTRAL NEWS TEGNESERIE UTSTILLING
POLITIHUSET... EN TIME SENERE...
HAN VIL KLARE SEG BRA, MEN HAN VIL IKKE VÆRE ISTAND TIL Å SNAKKE PÅ ET PAR TIMER.. STERK HJERNERYSTELSE...
ER DET DERFOR DU TILKALTE MEG, KLINK ?
HVEM FANT HAM?
JEG FANT HAM PÅ RUNDEN MIN. FOR MEG SER DET UT SOM OM DET ER BEGÅTT EN UGJERNING ! SÅ HVIS JEG KAN FÅ TILLATELSE TIL Å DRIVE LITT ETTERFORSKNING..
OK, KLINK... TA SAKEN HVIS DU VIL, OG BEGYNN MED Å FÅ TAK I VITNENE...
DET KAN HENDE DET BLIR HARDT, KLINK.. DE FLESTE HER I BYEN FORETREKKER Å PASSE SINE EGNE SAKER !

Verdammt!

Den annen verdenskrig er fremdeles lønnsom — ved siden av forlagene som utgir bindsterke verk om krigen i alle dens enkeltheter, så er det serieforlagene som produserer krigsserier som har den jevne, gode avkastningen av fortidens krigshandlinger.

«Vi lager aldri noe om nyere hendelser som Vietnam eller Korea. Hvis vi gjorde det, ville vi bli innblandet i politikk. På en måte var annen verdenskrig den siste upolitiske krigen. Jeg vet at det var en kamp mot fascismen, men alle er jo imot den, så derfor blir det ingen diskusjon.»

Det er Edward Bensberg som sier dette. Han var sersjant under krigen. Nå er han redaktør for det engelske International Publishing Corporation (IPC) med ansvar for forlagets krigsserier. IPC er den største utgiveren av krigsserier i Europa med 16 faste hefter i måneden. Men de er ikke den eneste — bare i England er det fem—seks andre forlag som har jevnlige utgivelser.

Bensberg sier at bladene hans er beregnet på barn mellom ti og fjorten år, men de har også en stor voksen leserkrets; noe som IPC synes å ha skjønt. Baksideannonsene tilbyr smykker pr. postordre og til avbetaling «med spesialordninger for militært personell hjemme og ute».

Bensberg tror ikke at seriene hans virkelig handler om krig. Og han betrakter dem ikke som særlig anti-tyske. De har, sier han, bare erstattet det avdankete westermiljøet som bakgrunn for spennende historier. «Vi forandrer ikke historiens gang, eller bruker superhelter,» legger han til.

I Norge er ikke krigsseriene stuerene lenger og derfor heller ikke spesielt lønnsomme. Etter 60-årenes og begynnelsen av 70-årenes overflod av krigsserier, er strømmen nå skrumpet inn til en beskjeden bekk; med blader en nesten har inntrykk av ber om unnskyldning for at de finnes til.

Etter en rundtur til kiosker og bladforhandlere var fangsten fem forskjellige titler, hvorav fire utgis av SE-bladene i Stavanger og et av Atlantic i Fredrikstad. Med tanke på at især SE-bladene driver en aktiv opptrykkpolitikk når det gjelder eldre serier, er det nærliggende å tro at noen av dagens krigsserier har vært ute på markedet tidligere, men som vanlig mangler seriene omtrent alle opplysninger om opprinnelsessted og -tid.

Unntagelsen er KAMP-serien som er copyright D. C. Thomson 1980.

ACTIONSERIEN fra Atlantic er merket: nytt opplag.

De europeiske krigsseriene er et produkt hvor originalforlaget og forfatterne er engelske — tegnerne er hovedsaklig spanske og italienske.

På den måten er leseren sikret godt sjåvinistiske gutte-historier hvor den kjekke, snarrådige allierte soldat (les: engelskmann) vinner enhver batalje mot fienden som utpreger seg ved sine gemene (les: usportslige) handlinger, sin dumhet og sitt noe begrensete ordforråd hvor ord som: svinehund, zum Teufel, skyt, verdammt (alle med utropstegn) er faste ingredienser. Italienere og japanere opptrer sjeldnere i seriene; de rekker ofte

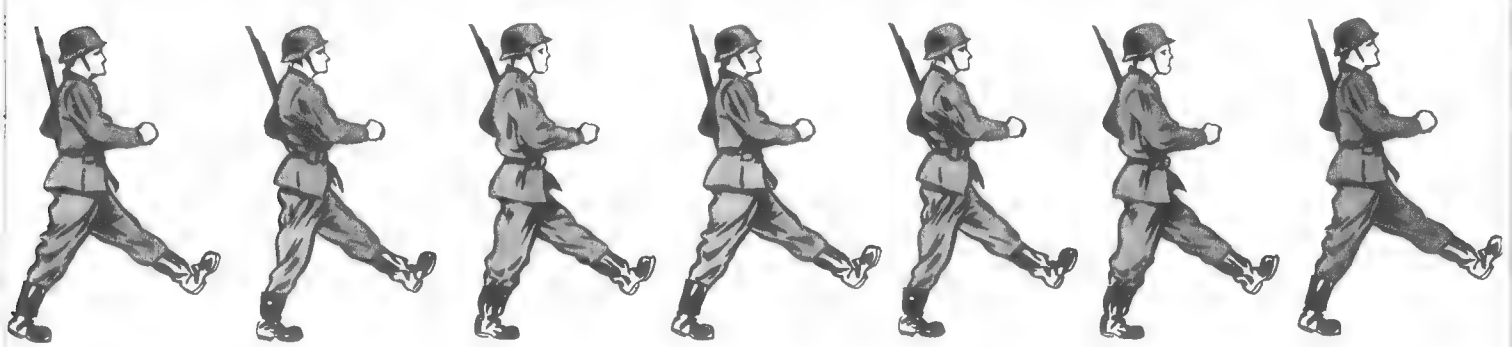

ikke mer enn et Mama Mia! eller et Banzai! før de er ute av bildet.

Som regel ligger krigsserienes virkelighetsforankring på utstyrssiden; tankvogner, fly, skip og skytevåpen etc. blir omhyggelig og korrekt gjengitt. Handlingen rundt denne staffasjen er noe annet. Selv om mange som selv var med i krigen skriver inn til forlagene om hendelser de selv har opplevd og som de mener må passe til tegneserien, så tillater forlaget og forfatterne ikke at noe av krigens virkelighet skal slippe ut til leserne.

Handlingen skal være ukomplisert og spennende — heltenes tilknytning til det sivile liv: kjærlighet, ekteskap, barn, foreldre forminskes til minimale bisetninger hvis det i det hele tatt er referanser til det.

Krigsseriene har ikke den muskesvulmende superhelt, men har likevel sine egne usannsynlige erstatninger . . .

Enkelte ganger kan selv krigsmaskinene synes å ha eget liv, som f.eks. i KAMP-Serien nr. 33-1980 hvor panservognen «Tessie» opptrer på egen hånd som en hevnens engel. Men ingen kan slå «nummermennene» SPION 13 og SABOTØR Q5 i snarrådig oppfinnsomhet. Spion 13 beveger seg gjennom fiendens linjer og inn i dens hovedkvarterer med behendig letthet, godt hjulpet av sin forkledningskunst og sitt gode språkøre. Han kan si «Donnerwetter» så godt som noen av dem. Sabotør Q5 leker en Røde Pimpernell et sted i Frankrike — hans bedrifter er lettere å utføre på grunn av at den stedlige fiende er usedvanlig korttenkt.

Krigsseriene er eskapisme — en flukt til en tid og et miljø hvor gutter kan være menn, hvor det gode kameratskap blomstrer og hvor ingen har problemer med husleia, jobben eller skolen. Heltene blir kledelig såret, de som dør er uviktige bipersoner eller fiender som ikke fortjener bedre.

Her er lesestoff for den gutt som god soldat skal bli.

I de europeiske krigsseriene virker den patriotiske propagandaen (i den grad den finnes) som en klosset anakronisme — den annen verdenskrig er jo fjern historie for de fleste av leserne.

Men krigsserier blir ikke bare laget i Europa. I Syd-Vietnam ble det laget krigsserier, og i U.S.A. ble krigsseriene brukt som utilslørt propaganda for amerikanernes krig i Korea og Vietnam. Mens serieforlagenes støtte var hel og udelt for Koreakrigen, fikk de fleste av dem kalde føtter når det gjaldt Vietnamkrigen. De store etablerte forlagene anså dette emnet som kontroversielt og holdt seg til forgagne kriger. Småforlagene, med titler som GREEN BERETS og OUR FIGHTING FORCES som var rene propagandaskrifter, lot ganske snart heftene gå inn. De solgte ikke . . .

Dagens amerikanske forlag fant altså ut at det tryggeste og mest profitable var historiske og dermed ufarlige kriger.

Ellers er Argentina storprodusent av krigsserier som forsyner storparten av den spansktalende verden. En særegenhet ved de argentinske seriene er at en her kan finne edle tyskere som slåss på østfronten i samme blad hvor edle engelskmenn slåss mot bestialske tyskere. I tillegg finner en serien som beskriver Francos seierrike krig i Spania samt serier med motiv fra argentinernes frihetskamp mot spanjerne.

Noe for enhver smak altså.

Men — det har vært gjort forsøk med å lage tegneserier som skulle gi et sannere og mer usminket bilde av krigens ansikt.

TWO-FISTED TALES ble utgitt av Educational Comics i 1950-årene. Forlaget utgir i dag bare MAD, men før the Comics Code ble innført, laget de en periode krigsserier med en usentimental realisme og med et minimum av patriotisk moralisme, og som savnet sidestykke inntil Warren Publishing forsøkte seg med BLAZING COMBAT i siste halvpart av 60-årene. Forsøket lyktes ikke — reaksjonene strømmet inn, både mot de til dels realistiske tegningene, men også fordi seriene våget å sette et spørsmålstegn ved amerikanernes engasjement i Vietnam.

Det var vel ingen tilfeldighet at forfatterne og tegnerne som var ansvarlig for BLAZING COMBAT en gang i tiden også hadde skrevet og tegnet for TWO-FISTED TALES . . .

Krigsserier som kunne inngi leseren motbydelighet for krigen og dens vesen solgte altså ikke.

Kanonføden kunne jo protestere.

Her i Norge ville vel slike serier bli møtt med samme utrop om sensur og uttalelser som «sjokk for barna» som i sin tid var skrekkseriene til del.

PGO

Han hadde hørt at han ville få en utmerkelse, men Victoria-korset...
Gratulerer, sersjant! De har fortjent det.
Jeg gjorde bare min plikt, men takk!

Action Serien nr. 7/80: Den siste kamp.

Amerikanske soldater fra den kinesiske krigsserien Immortal hero Yang Ken-Sze.

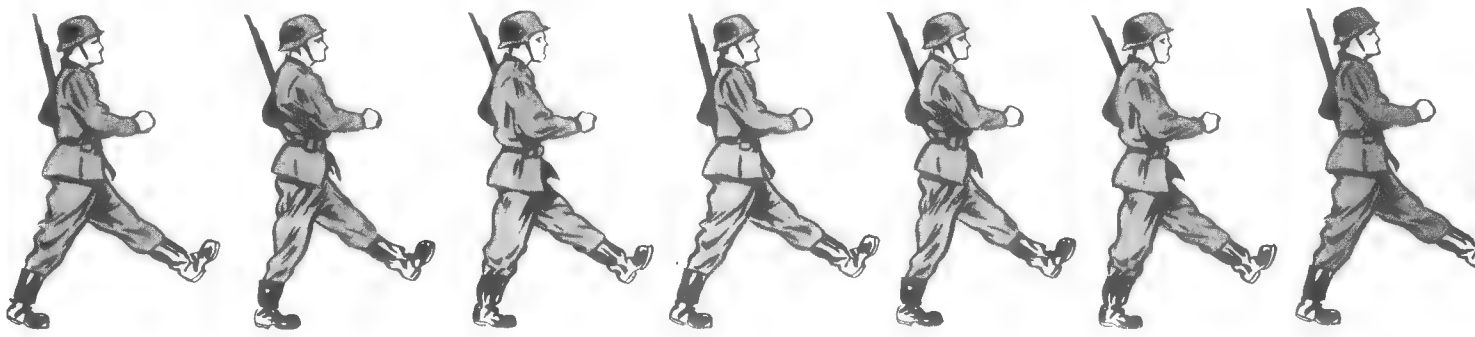

Knut Berg:

DYRETS TEGN

Resymé: Trygve Torp & Co er mistenkt for å stå bak de kunststoffspisende billene som raserer Oslo. De prøver derfor å finne ut av saken på egen hånd, men vet ikke at den merkelige svensken har rigget til en bombe som går av når de bryter seg inn i lokalene til det mystiske selskapet AB Coleoptera.

DET MÅ JEG SI FRUE! DETTE ER TERRORISTENE SOM ER ETT-ERSØKT FOR Å HA TILINTETGJORT HALVE BYEN!
DE BRØT SEG INN! INNBRUDDS-TYVER!
OG NÅ: BOMBER! DET BLIR MORDBRANN-PARAGRAFEN!!
JÆVLA ANARKISTER-NOEN SÅ DEM PLYN-DRE EN KAFÉ OGSÅ!
HÆ-HÆ! DISSE BLIR NOK SITTENDE INNE RESTEN AV LIVET!
AAH
HVOR ER JEG?
SÅ... SÅ... ROLIG!
14A
HENGE-MYRA!
BILEN JEG SATT FAST I BLE TAUET INN - OG HER ER JEG! DE TROR VI STÅR BAK ALT!
STILLE! DERE SKAL OVERFØRES TIL ET SIKR-ERE STED!
OPP MOT VEGGEN! INGEN BRÅ BEVEGELSER!
DET ER LANGT!
HÅPER VI UNNGÅR BILENE!!
POLITI
POLITI
DØ... SETT PÅ LITT MUSIKK'A!
KLIKK
♫... VI AVBRYTER FOR EKSTRA NYHETSSENDING: DE PLASTSPIS-ENDE INSEKTENE SPRER SEG STADIG. HJEMMEVERNET OG MILITÆRE STYRKER ER MOBILISERT...
14B

MEN INGEN TING LATER TIL Å KUNNE STOPPE BILLENES HERJINGER!
GRANATEN MIN!
DU STORE MIN!
BAZOOKA'EN MIN!
DET VIRKER SOM OM DE GIFTIGE KJEMIKALIENE BARE KVIKKER DEM OPP!
GRR
ALL BIOLOGISK KRIGFØRING SER BARE UT TIL Å ØKE FORMERINGSEVNEN DERES!
15A
STATSMINISTEREN HAR ERKLÆRT OSLO KATASTROFEOMRÅDE, OG EVAKUERING ER SATT IGANG. DET FRYKTES AT KONVENSJONELLE VÅPEN IKKE ER TILSTREKKELIG, OG EN AMERIKANSK NATO-EKSPERT, NED NUCLAIR ER NETTOPP ANKOMMET...
OG DETTE HAR DERE STELT ISTAND!!
HVIS VI IKKE GJØR NOE NÅ, KAN OSLO-KATASTROFEN SPRE SEG TIL FLERE LAND. FOR Å REDDE DEN VESTLIGE SIVILISASJON ER DET BARE EN MULIGHET:
OSLO MÅ UTSLETTES MED EN NØYTRONBOMBE
15B

FORTSETTES...

HUMANOIDENE KOMMER!

Paris (vår utsendte medarbeider): Man kan få plass til utrolig mye tegneserier i et bøttekott. Årgang på årgang på årgang. Forestill deg hvor mye mer en da kan få plass til i et litt større rom, f.eks. en stue. Antagelig ville de færreste ha problemer med å få plass til hele samlingen sin. Og forsøk så, til slutt, å forestille deg de følelser som strømmet gjennom meg da jeg i Paris ble stilt til ansikt til ansikt med en hel jernbanestasjon, fylt til randen med tegneserier . . . !

Det var den *12. convention de la bande desinnée* som gikk av stabelen i l'Ancienne Gare de la Bastille, og ved siden av samlere, spesialforretninger, antikvariater og spekulanter av ymse slag, var også alle de største forlagene representert med sine nyheter.

Det mest imponerende salgsapparatet hadde selvfølgelig de tre store: Dupuis, Casterman og Dargaud, hvor effektive ekspeditører ekspederte med en profesjonell høflighet som ville vært et demonstrasjonskurs i kundebehandling verdig.

På den andre siden av avgangshallen var motsetningen: Protestfolket fra kretsen rundt Gotlib/magasinet Fluide Glacial, hårete individer med egen klubb-sjargong og hånlige blikk til beskyttelse mot fremmede som interesserte seg for tegneseriene deres, strødd rundt omkring mellom ølbokser og halvfulle whiskyflasker.

Selv om trengselen var stor overalt, var den kanskje størst rundt standen til Les Humanoides Associés, et pønkete lite forlag som siden starten i 1975 har vært litt av en trendsetter, også utenfor Frankrike. For å få vite litt om hvordan det er mulig å leve av å lage tegneserier for et voksent publikum, huket SERIEFOKUS fatt i forlagssjefen, Jean-Pierre Dionnet.

— De to første årene var det veldig vanskelig. Det første året fikk ingen betalt i det hele tatt. Vi måtte bygge opp et helt nytt publikum, for til da var markedet fullstendig dominert av ungdomsserier. Men det hjalp oss nok en del at Moebius og Druillet var godt kjente fra før.

— Det startet med METAL HURLANT? Jeg spurte mest for å få et pusterom i Dionnets overstrømmende velvillige springflod av fransk-engelsk, men før jeg var halvveis i spørsmålet var han igang igjen.

— De fleste var tegnere som hadde forlatt PILOTE. Goscinny, som da var redaktør, var mest interessert i humorserier, men de ville lage science fiction og fantasy — gjøre sine egne ting. Derfor syntes de det burde finnes et marked for slike ting også, og satte igang. En god ting med Frankrike er at folk her alltid er tidlig ute, alltid nysgjerrige på nye ting. Du kan alltid få med deg en gjeng på et crazy opplegg. Unnskyld et øyeblikk.

Jeg var bare takknemlig for en anledning til å fordøye lydinntrykkene, og benyttet tiden til å skape orden i mine kaotiske notater. Da han kom tilbake, hadde jeg neste spørsmål på tungen.

— En av våre beste selgere, sa Dionnet og pekte mot en fyr ved disken. Men vi har hatt en del økonomiske vanskeligheter. Du kan jo tenke deg Druillet, Moebius og jeg som forretningsmenn! Vi fikk f.eks. lyst til å utgi et album, og tenkte at, tja, 25 Franc er kanskje en rimelig pris. Så utgav vi det, og gikk dundrende underskudd. For å dekke underskuddet utgav vi et nytt album på samme måte, og når det ikke gikk, prøvde vi å dekke underskuddet med to til!

— Hvordan . . .

— Du må hilse på Frank Margerin. Frank! Ikke le, jeg vet at engelsken min er forferdelig.

— Fremtiden? Jeg stilte korte spørsmål nå.

— Tegneseriene må *leve,* som ethvert annet medium. Hvis de stivner igjen, og blir døde, forlater jeg dem. Jeg liker ikke selvhøytidelig kultur. Man må være med der det skjer ting. Kanskje vil video ta rotta på alt? Tegneseriens natur er forførerisk, video kan bli enda mer forførerisk. Vi kommer til å følge med; Moebuis planlegger allerede en tegnefilm til neste jul. Ideen, hjertet er jo mer interessant enn mediet.

— Til slutt, hvordan . . .

— Det er ingen land hvor kunsterne er bedre enn i andre land. Når voksne tegneserier sprer seg til andre land, vil det dukke opp tegnere som er like gode som Moebius eller Druillet. Der det finnes et marked, vil kunstnerne alltid dukke opp!

E.I.

Jean Pierre Dionnet.

Jean "Moebius" Giraud omringet av entusiastiske fans.

André Franquin startet som serietegner hos det belgiske seriebladet SPIROU i en alder av 23 år, og i motsetning til mange andre serietegnere slapp han å starte på bunnen. Han ble satt direkte på forlagets viktigste serie Spirou (Sprint). Utfordringen ble nesten for stor, og hadde det ikke vært for støtten fra Jijé som han overtok for, ville han trolig gitt opp.

Etter fire år med kortere historier, begynte han i 1951 med lengre album-fortellinger. Han laget nærmere 20 av disse inntil han i 1968 gikk lei. Figurene var ikke hans egne, dessuten nektet redaktøren ham å utvikle serien i den retning han ønsket.

Franquin overlot Sprint til Fournier, og ofret seg for en annen seriefigur som han skapte i 1957, nemlig Gaston Lagaffe (Viggo). Samtidig ga han opp albumformen fordi han følte den som en hemsko. I steden konsentrerte han seg om en-sidere.

Gaston begynte som en litt klumpete tegnet serie, men med tid og stunder utviklet han den til en av humorserienes mesterverker. Den elegante, rastløse stilen vokste langsomt fram. Gaston fikk en sterkere personlighet. I begynnelsen var han en enkel ugagnskråke, men etter hvert fikk han mange egenskaper, særlig et noe spesielt oppfinnertalent. Bifigurer som den koleriske politimannen og direktør Demesmaeker gjør også sitt til å heve serien.

Franquins humor er sterkt beslektet med stumfilmhumoren. Den bygger på visuelle gags og er til tider svært voldsom. Men Gaston selv er egentlig en uskyldig og harmløs person. Kaoset han skaper skyldes ikke på noen måte ond vilje. Det er mer et resultat av boblende livslyst og ungdommelig entusiasme.

På 70-tallet røk Franquin uklar med redaktøren av Spirou over holdningen til vold i bladet. Franquin kunne ikke godta det han kalte den spekulative vold som etter hvert begynte å prege noen av seriene. Han ga opp Gaston, og eksperimenterte med nye stiler og temaer. Et resultat av dette er IDÉES NOIRES (Svarte ideer), som gikk i et supplement til SPIROU i 1977, *Le Trombone Illustré*. Denne serien er nettopp det navnet gir inntrykk av, svart humor tegnet i en stil med svarte silhuetter mot lys bakgrunn. Serien er også uttrykk for en utvikling bort fra det naive som særlig preget Sprint. Svarte ideer tar opp temaer som atomkrig, forurensing og vold, og er dels en reaksjon mot alle de «snille» serier han tidligere har laget, dels et eksperiment i mer voksne og bevisste serier.

Som inspirasjonskilder regner Franquin MAD og SKIPPERN, og særlig Jijé som hjalp ham i Sprint-perioden. Men han har utviklet sin stil såpass langt at dette er nesten umulig å oppdage. I dag er det ham selv som inspirerer. Faktisk i den grad at han regnes som skaper av en hel skole, Charleroi- eller Marcinell-skolen.

TN

IDÉES NOIRES
AH ! LE PROTOTYPE DE NOTRE NOUVELLE CHAISE !...
VOYONS VOIR... OUI, BIEN ! EXCELLENT DESIGN
ET LE PRIX DE REVIENT ?
NOUS AVONS FAIT DES MIRACLES ! MATÉRIAUX LÉGERS
HÉ BIEN ! ESSAYONS LE CONFORT... HMMOUAIS...
GLAC
RRRAÂHH.

Franquins aller første Svarte Ide.

ROCK CITY

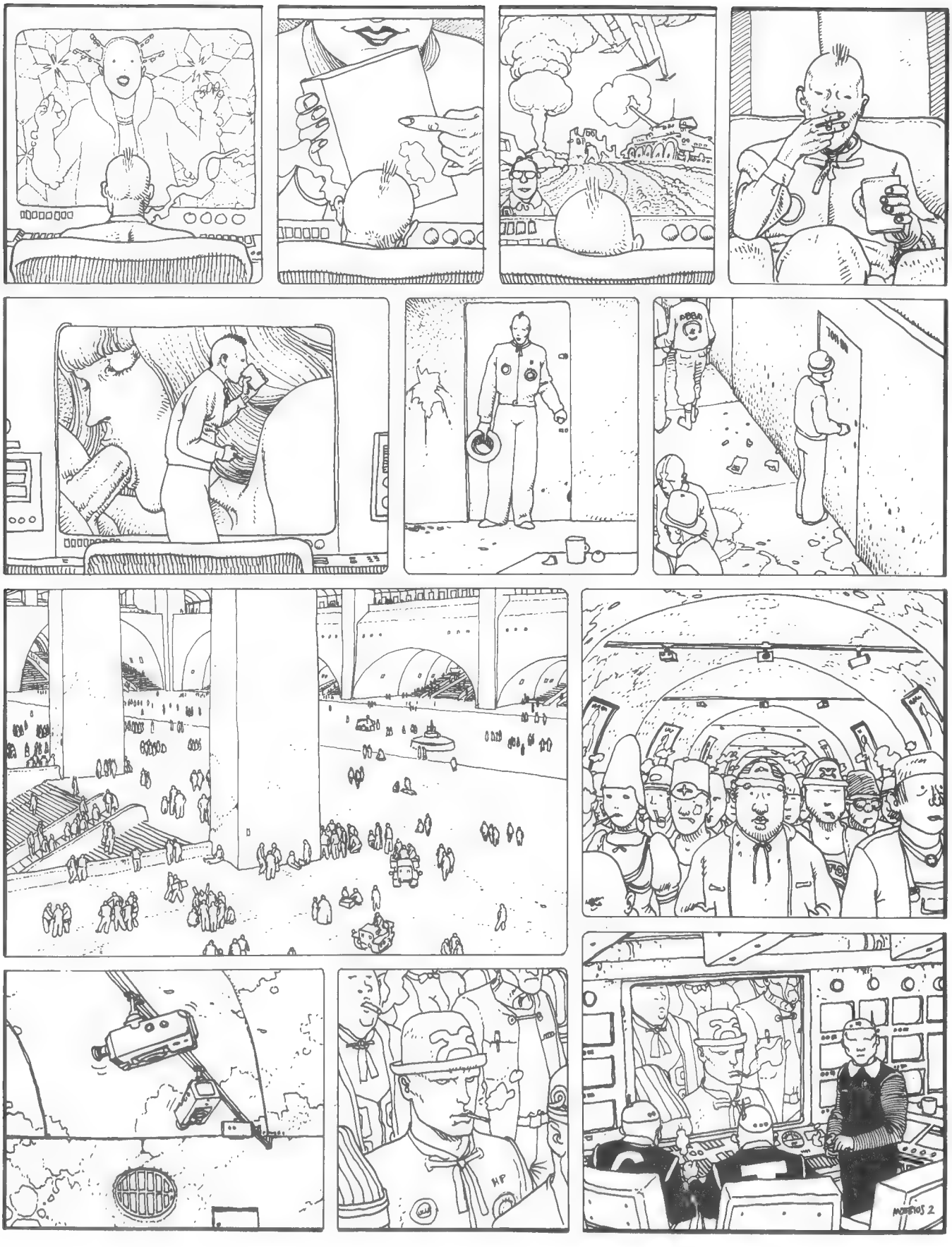

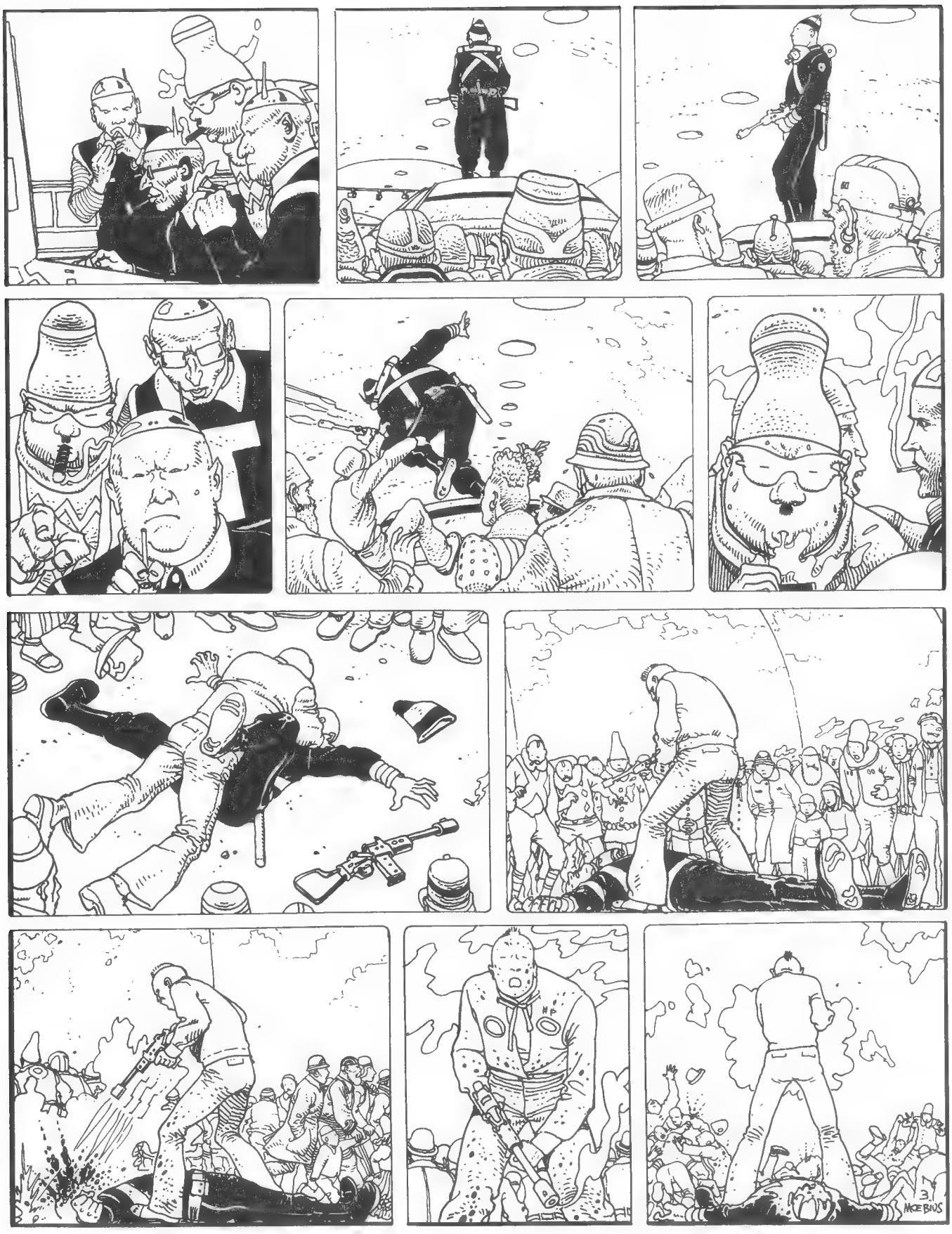
MOEBIUS

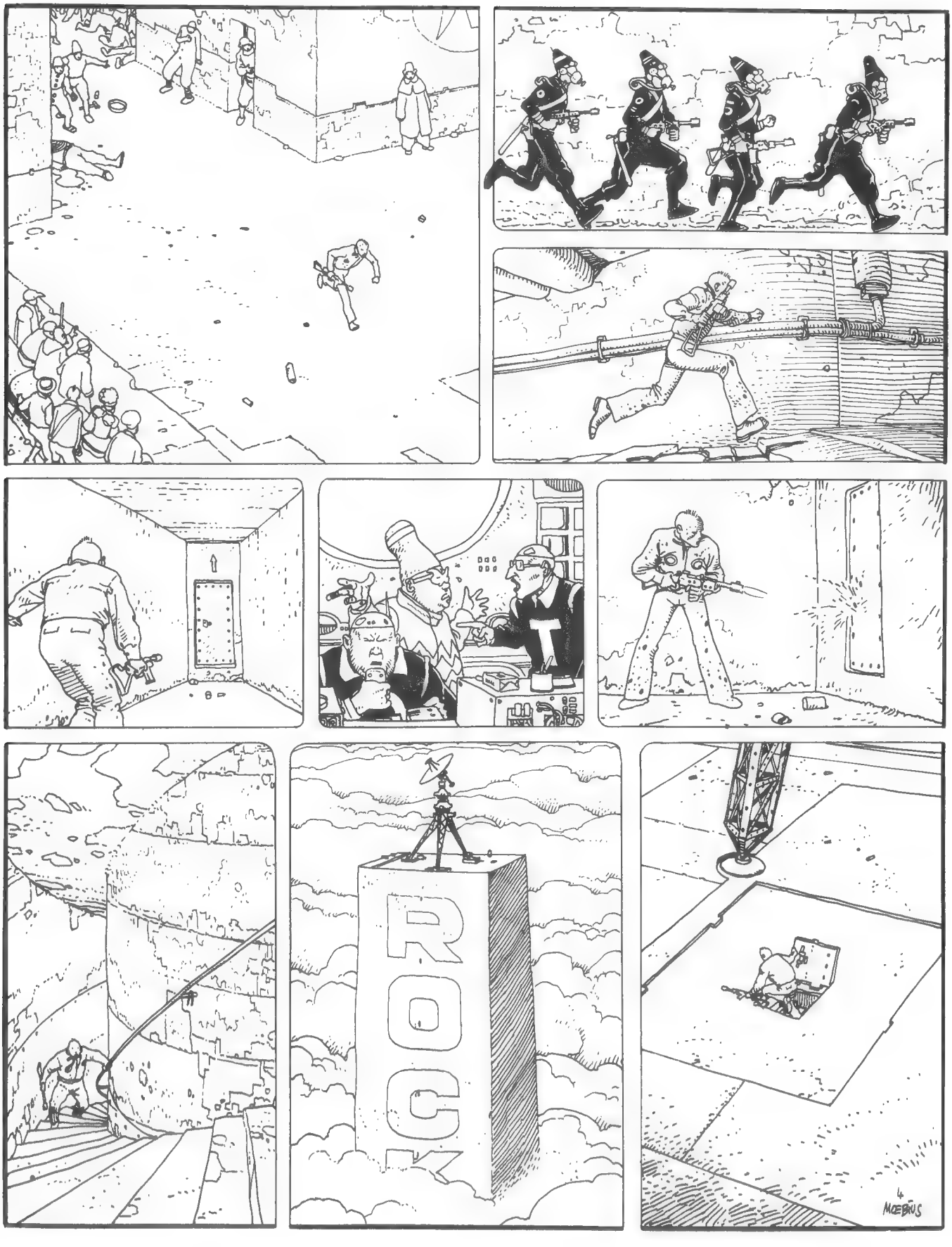
ROCK
MŒBIUS

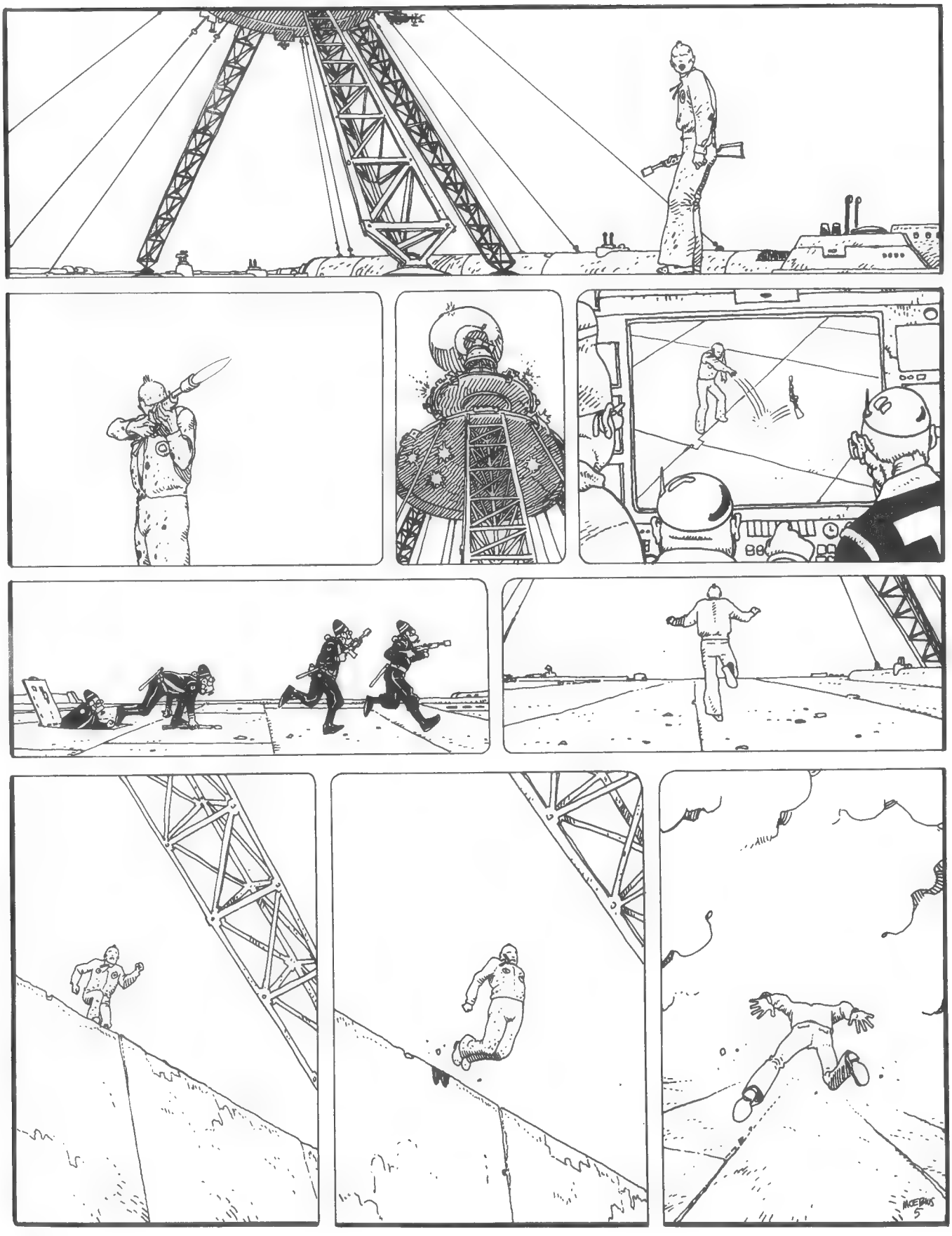

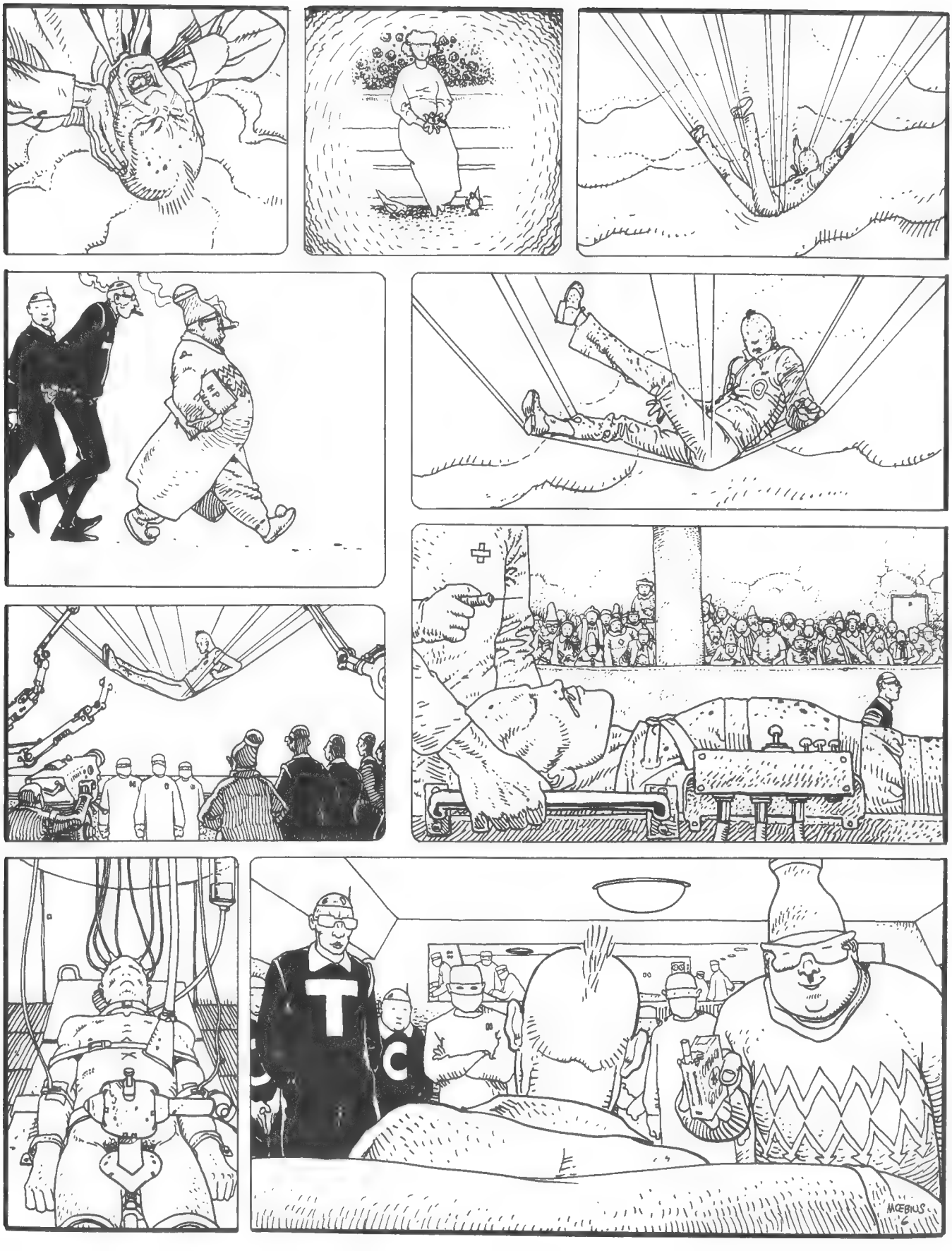
T
C
MŒBIUS

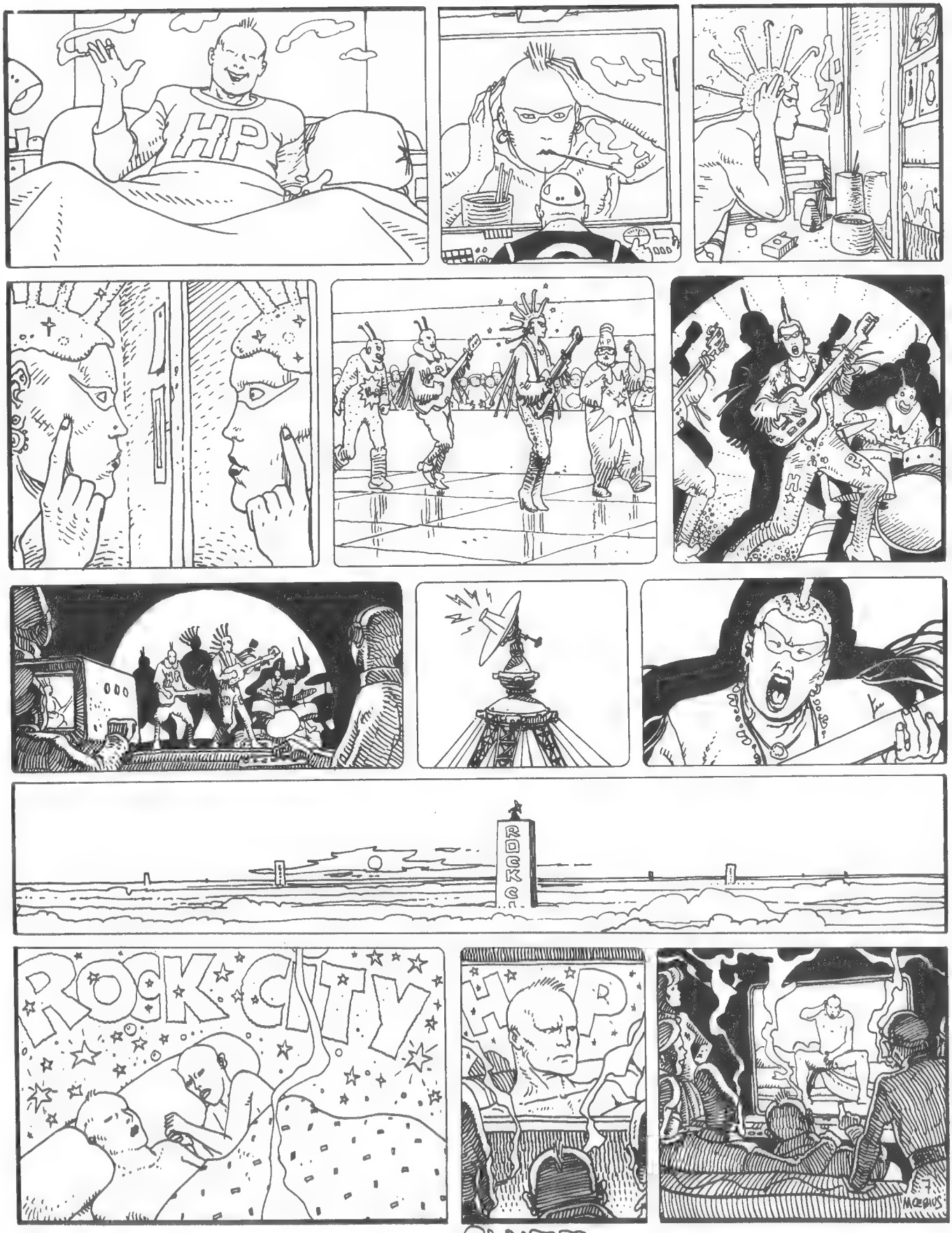

SLUTT

EDVARD BAUTIN, TILBAKE PÅ JORDEN ETTER 25 ÅR I VENUSIANSK FANGENSKAP FORTELLER OM DET SOM KUNNE BLITT

ÅRHUNDRETS HANDEL

REPORTASJE AV F. MARGERIN & A. FRENTZEL

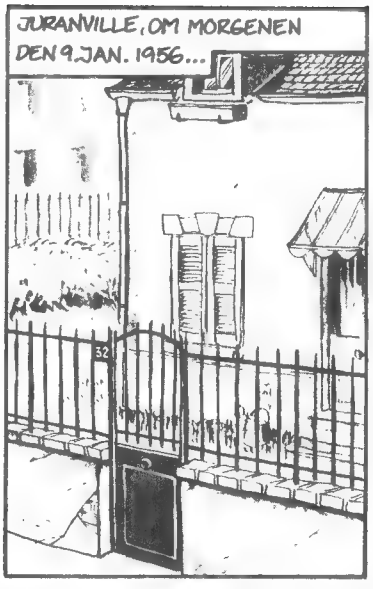

TEKSTET AV J.S. HELBERG

VRRRRRRR
HVA?
DEN LYDEN, DET ER DEM!
FORT, MÅ SLUKKE LYSET!
KLIKK
ROLIG NÅ... JEG HAR FORDELEN AV Å OVERRASKE DEM!
HE! HE! DE KOMMER TIL Å FÅ PANIKK!
GODE GUD!
SKYND DERE! VI MÅ IKKE BLI OPPDAGET!
TA MER DENNE GANGEN!
JADA, JADA! IKKE MAS!
LA OSS DRA! VI KOMMER TILBAKE SENERE ETTER RESTEN!
D..DET ER UTROLIG!
FORT!
JEG MÅ TILKALLE POLITIET!
2

VENT NÅ LITT...
DET FINNES KANSKJE EN BEDRE LØSNING...
JEG MÅ TENKE OVER DETTE!
HMMM.. HMMM..
HVIS ROMVESENENE KRYSSER GALAKSEN FOR Å FÅ TAK I DISSE BLOMSTENE, MÅ DET VÆRE EN GRUNN...
BLOMSTENE ER SIKKERT MEGET SJELDNE OG ETTERSPURTE!
KANSKJE DE BRUKES SOM PENGER!
ELLER HAR EN MAGISK KRAFT!
HE, HE! HVIS JEG KOMMER I KONTAKT MED DEM, KAN JEG KANSKJE GJØRE EN GOD HANDEL!!
DÉT GJØR JEG!
JEG BYTTER BLOMSTENE MOT EDLE STENER...
SPLAT!!
..SJELDNE METALLER ELLER UKJENTE OPPFINNELSER!
YIIPIIEE! YIIIP!
JEG BLIR MIDTPUNKTET FOR ÅRHUNDREDES HANDEL!
JEG FÅR MONOPOL PÅ ALL INTERPLANETARISK HANDEL!
TILSLUTT BLIR JEG VERDENS HERSKER!
HI! HI! HI!
TENKE SEG TIL AT JEG HOLDT PÅ Å RINGE POLITIET!
DE VILLE TRODD JEG VAR GAL...
VILLE KANSKJE KOMMET MED TVANGSTRØYA!
SENT SAMME NATT...
NÅ HAR JEG PLUKKET NESTEN ALLE!
NÅR JEG TENKER PÅ HVA JEG KAN FÅ FOR DEM....!!
HELE FRAMTIDA MI ER I DENNE TRILLEBÅRA!

SENT SAMME NATT..
HVA ER DET DE DRIVER MED ?
ALVORLIG TALT !
HVIS DE IKKE KOMMER TILBAKE GÅR ALT I VASKEN !
HER ER DET !
DER ER DE ! JEG BEGYNTE Å BLI REDD !
IKKE TVIL OM AT DETTE ER MIN STORE SJANSE !
HVA BETYR DETTE ? DET ER INGENTING HER !
DU HAR RETT !
VI HAR FÅTT GALE OPPLYSNING ER ! OPPDRAGET ER EN FIASKO !
DET ER BARE Å DRA TILBAKE !
HEI ! IKKE DRA ENNÅ ! JEG HAR DET DERE LETER ETTER !
MEN TIL GJENGJELD MÅ DERE GI MEG "GAVER" !
?!
POLITI ! I DEN VENUSIANSKE LOVENS NAVN... DE ER ARRESTERT !
LEMP DENNE FYREN INN I MARJA !
MEN..?!
VENT ! DET ER EN FEILTAGELSE !!
VI FÅR SE !
DU FÅR PRØVE Å FORTELLE DET TIL NARKOTIKAAVSNITTET !
SLUTT
F. MARKEBIN. 78

ETC.

Asterix og Lucky Luke gråt høsten 1977. De og utallige andre sørget over Rene Goscinny som plutselig døde, bare 51 år gammel. Det er vanskelig å tenke seg europeiske humorserier uten Goscinny. Gjennom tjue år hadde han en finger med i det meste. I 1959 startet han seriebladet *Pilote* som i mange år var Frankrikes ledende serieblad, han skrev *Asterix* og *Lucky Luke* foruten *Jerry Spring, Iznogood, Oumpah-Pah* og flere andre serier og bildebøker.

Goscinny vokste opp i Argentina, men det var under et opphold i U.S.A. at han virkelig bestemte seg for å begynne med serier. Han bosatte seg i Frankrike og laget sin første serie, *Dick Dicks*. Dick Dicks var ikke spesielt veltegnet, så Goscinny forsto snart at hans styrke var seriemanuset. Han innledet et samarbeid med tegneren Uderzo. Deres første produkt var *Luc Junior* fra 1952. Noen år senere forsøkte de seg med indianerserien Oumpah-Pah, men det var først med Asterix at det store gjennombruddet kom. Om ikke umiddelbart, så etterhvert. De første årene var serien ikke spesielt populær, men de trodde på den, og snart vokste Asterix til en av verdens største seriesuksesser.

Goscinnys styrke var manuset og humoren. Hans spesialitet var de stadig tilbakevendende opptrinn som hver for seg ikke er så rasende festlige, men som gjennom en kumulativ effekt blir uimotståelige. Et eksempel er måten Asterixalbumene avsluttes på. Alle album har den samme scenen i siste bilde, bare med små variasjoner. Jo flere album man har lest, jo morsommere blir det. Dette er kanskje forklaringen på hvorfor populariteten til Goscinnys figurer bare vokser og vokser.

BORGERKRIGEN

De fleste regnet vel med at Asterix skulle dø sammen med sin skaper, men Albert Uderzo valgte altså å fortsette serien alene. Og det er lenge siden et nytt Asterixalbum har vært ventet på med så mye spenning.

Ved første blikk skiller albumet seg lite ut fra tidligere, selv om tegningen av Ur-Asterix er borte på tittelsiden og erstattet med en ny og moderne. Det skyldes kanskje at albumet kommer på et nytt forlag både i Norge og Frankrike.

Historien begynner og slutter på velkjent måte, selv det klassiske fiskeslagsmålet er med. Mesteparten av handlingen utspilles utenfor en nabolandsby som er delt i to av indre strid. Det forelskede paret *Comix* og *Seriella* befinner seg på hver sin side og kan ikke få hverandre. Den onde rådgiver *Ulkefix* streber etter makten og den vakre Seriella, og han legger en djevelsk plan som Asterix og vennene hans velter.

Temaet med den onde rådgiver er velkjent for Asterix-leserne. Det finner vi igjen i f.eks. *Brann i rosenes leir* som kom for ti år siden og som fortsatt er det beste albumet. Det nye i *Borgerkrigen* er at tegneren Uderzo har fått friere hender enn før. Her og der i albumet fins ruter som han tydeligvis lenge har ønsket å tegne. I slaget mot romerne hopper han rastløs fra den ene visuelle effekten etter den andre. Det er først og fremst her man aner at Goscinny er borte. Uderzo gir seg ikke tid til å ta vare på poengene slik Goscinny alltid gjorde. Når tegningene har blitt så viktige, er det synd at Uderzo ikke lenger har den saftige stilen fra *Brann i rosenes leir*. Med årene har stilen hans blitt polert og forfinet. Så forfinet at den blir blass som fargeleggingen i albumet. Likevel, *Borgerkrigen* er utvilsomt det beste Asterix-albumet på flere år.

DALTONBRØDRENES SKATT

Det var ventet at Lucky Luke skulle lide mindre etter Goscinnys død enn Asterix. Tegneren Morris skrev jo selv alle historiene i begynnelsen. Hele 18

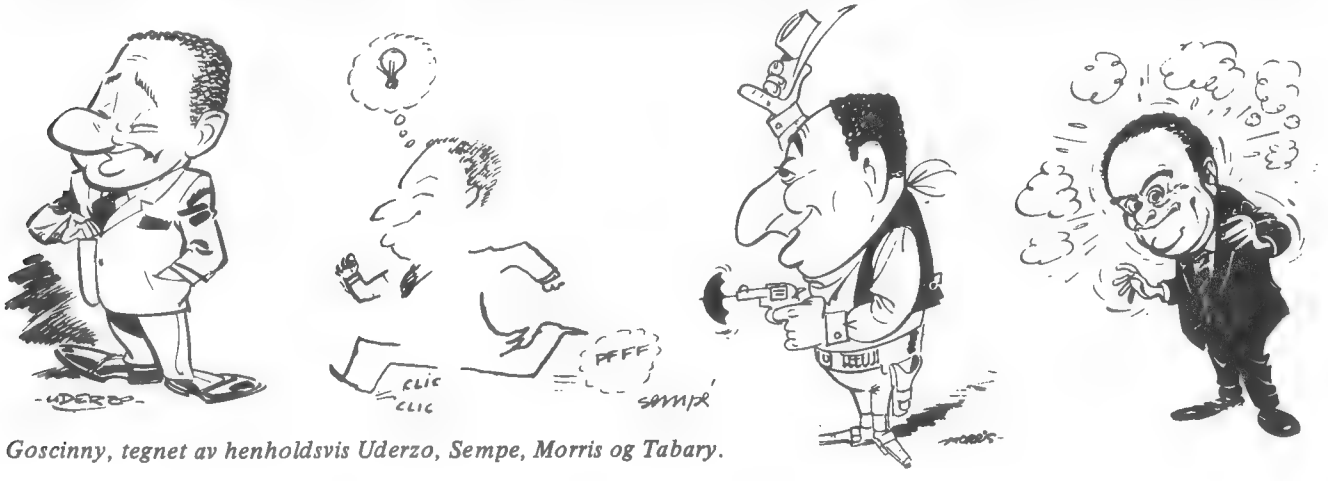

Goscinny, tegnet av henholdsvis Uderzo, Sempe, Morris og Tabary.

stykker laget han med smått og stort før Goscinny overtok manusarbeidet i 1955. Men det viser seg faktisk at det ble omvendt.

Daltonbrødrenes skatt er historien om hvordan Daltonbrødrene får rede på at det er en nedgravd skatt i Red Rock Junction. De flykter fra fengselet, men skatten er umulig å få tak i fordi et annet fengsel er bygget over gjemmestedet. Den eneste utveien er derfor å bli arrestert.

Selv om ideen er god, er historien svært u-Goscinnisk. Den faller på en uheldig måte i tre deler. Første del er flukten fra fengselet. Andre, reisen til gjemmestedet og tredje er opplevelsene i og rundt det nye fengselet. Del to er uviktig for historien (stort sett del en også). Når Morris kommer til den egentlige handlingen, har han brukt opp mesteparten av plassen. Derfor kan han ikke ta vare på gode ideer på Goscinnys vis. Hadde han åpnet albumet på side 23, ville det kanskje blitt en av de beste Lucky Luke historiene. I steden ble det uinteressant. Verken godt eller dårlig.

Det har blitt spekulert mye på hvor stort savnet etter Goscinny ville bli. Erfaringene fra tidligere viser at når store serieskapere faller fra, har rettighetshaverne fortsatt seriene for enhver pris selv om det har betydd at fortsettelsen ikke har mer til felles med originalen enn navnet. Goscinnys sko ville det i alle fall bli vanskelig å fylle. Men Asterix og Lucky Luke lever videre, og ikke i noen skyggetilværelse heller. De lever faktisk i beste velgående. Det gjør på sett og vis Goscinny også — som et lysende eksempel på at man ikke behøver lage seriene dårlige for at de skal bli bestselgere. Og som en inspirasjonskilde for nålevende og kommende serieskapere.

TN

DER MENN ER MENNESKER

I Norge utgis westernserien JON CARTLAND som føljetong i bladet COLT. Det betyr at sidene er nedfotografert i svart/hvitt; sammenliknet med originalen blir det omtrent som å se musikkfilmer som «Last Waltz» eller «Woodstock» som stumfilmer. Denne anmeldelsen er bygd på de tre første heftene i serien, utgitt på dansk i riktig format og i farger.

I det første heftet, *Siste vogntog til Oregon,* møter vi Jon Cartland med indiansk kone og barn. Som så ofte i westerns blir kona drept mens helten er på jakt, men i vanlige westerns blir hovedpersonen sitt gode gamle jeg når han får fyllbyrdet sin hevn. Det er ikke tilfellet med Cartland, som etter å ha reddet et militærkompani fra indianere, henfaller til fortvilelse og alkohol og dessuten leder et vogntog til Oregon. Hva vogntoget angår, forsåvidt en heller tradisjonell westernhistorie.

Harle/Blanc-Dumont: Jonathan Cartland.

I det andre heftet, *Wah-Kee's Gjenferd,* er historien adskillig mer original. Tilsynelatende er det flere intriger som er viklet sammen, men som i en god kriminal forklares selvfølgelig alt på siste side. Cartland slår seg sammen med ei gruppe ikke helt sympatiske forretningsmenn som blir myrdet én etter én, men det blir også morderne. Cartland, som ikke forstår hva som foregår (en forvirring han deler med leseren), plages av drømmer som blander sammen hans fortid hos indianerne og mordene han er vitne til. Blandingen av marerittscener og actionsekvenser gjør tilsammen *Wah-Kee's Gjenferd* til en uhyggelig spennende historie.

I *Edderkopp-kvinnens skatt* møter vi igjen Cartland alkoholisert og på bar bakke. Han får seg jobb som fører for en arkeologisk ekspedisjon, et kvinnelig medlem av ekspedisjonen blir bortført av indianere, lederen for arkeologene viser seg å være svært morderisk og følget møter en udødelig puma. Den nesten klisjéaktige historien skrus til i vekslingen mellom det okkulte og de menneskelige konfliktene. Igjen er det blitt et spennende hefte.

JON CARTLAND-serien lider noe under at tegningene av og til virker stive, men fargebruken er fantastisk selv til å være en fransk serie. Ved flere gangers gjennomlesing (og Cartland-heftene kan man godt lese flere ganger) vil en skarp leser oppdage enkelte logiske svikt i handlingen, kanskje ikke så viktig, men litt merkelig i en serie som virker så gjennomarbeidet.

Det som gjør serien til noe utenom det vanlige er imidlertid skildringen av hovedpersonen. Jon Cartland mistet all framdrift da han mistet kona, han er maktesløs overfor de hvites nedslakting av indianerne, av og til tar han motvillig del i den, til tider er han sleip og usympatisk og han er alltid ulykkelig. Han er ingen vanlig tegneseriehelt og derfor verd å stifte bekjentskap med. Og vil man ha fullt utbytte av serien kan man skaffe seg de danske heftene, f.eks. fra Fantask, Skt. Pedersstræde 18, 1453 København K.

Dag Tufte

Laurence Harle/Michel Blanc-Dumont:
JON CARTLAND:
Siste vogntog til Oregon
Wah-Kees Gjenferd
Edderkoppkvinnens skatt
Vindens Flod (nettopp kommet)

HU!

RACKEL ROY — Norges hardeste familieblad, står det på forsiden. Familieblad? Jeg ville ikke latt mine barn lese det, ikke mine foreldre heller for den saks skyld. Bladet er 20 sider med voldsomme og makabre tegninger, men slett ikke uten humor — obskur og syk humor.

Bladet er et enmanns foretak, Knut Anders Løken heter den skyldige. Han tegner godt i en stil som ligger et sted mellom Mad's Don Martin og Sword & Sorcery serien CONAN, og på tross av at humoren ligger langt utenfor kanten, så er poengene ofte så gode at bladet faktisk er morsomt.

En del skjønnhetsflekker (hvis det er det rette ordet) er det riktignok. Løkens serier er for korte, to er på tre sider, resten av bladet er ensides-serier. Bladet ligger derfor et sted mellom et vitseblad og et tegneseriehefte. Hvis Løken vil lage tegneserier må ha la intrigene utvikle seg mer. Dessuten er det lagd alt for mange vitser om Fantomets bryllup allerede, så det kunne han ha spart seg.

Men alt i alt er RACKEL ROY fornøyelig lesning og ingen dårlig debut(?). (Løken har også tegnet et par sider i oktobernummeret av Gateavisa.)

RACKEL ROY koster 5 kr. og bestilles fra Knut Anders Løken, Sognsvannsv. 40 A, Oslo 3.

Dag Tufte

ENDENE MØTES

Etter at Barks trakk seg tilbake, har en del av seriene hans fortsatt blitt utgitt i Norge. Det dreier seg mye om opptrykk, men også om historier som ikke er blitt trykt på norsk tidligere. Ved siden av serier i bladet *Donald Duck & Co.* har A/S Hjemmet utgitt spesialheftene «Walt Disneys beste historier fra Donald Duck & Co» og to store bøker: *Jeg Donald Duck* (1974) og *Jeg Onkel Skrue* (1975). I anledning 30-års-jubileet for *Donald Duck & Co* i Norge i desember 1978 begynte Hjemmet dessuten å utgi opptrykk av de første Donald-bladene som kom på norsk.

I høst foreligger det to bøker som har interesse for alle venner av Barks: *De 13 første Donald Duck & Co* og *Ole Dole Doffen.* Boken *De 13 første Donald Duck & Co* inneholder nr. 1/48 og hele årgang 1949. Den er naturligvis et tegn på at restopplaget på opptrykkene var stort, og hvor stor del av restopplaget Hjemmet klarer å kvitte seg med på denne måten er et stort spørsmål. Man skulle tro at alle sanne venner av Barks allerede ville ha sikret seg disse bladene fra før, enten originalene eller opptrykk. Men de som ikke har gjort det, får altså en sjanse til.

De 13 første Donald Duck & Co er et direkte avfotografert opptrykk av originalbladene. *Ole Dole Doffen* er en litt annen måte å utgi gamle Barks-serier på, og det er denne måten som har vært vanlig her i landet. Seriene har fått nye farver, og disse er tildels skrikende og glorete. Formatet på boken er stort, og seriene er i tillegg nedfotografert. Dette har gjort at Barks' layout har blitt revet opp og omredigert. For at det nye formatet skal passe, har til og med enkelte ruter blitt kuttet av. Både farveleggingen og omredigeringen bidrar til det samme: Å ødelegge mye av harmonien, balansen og komposisjonen i seriene.

De nevnte skyggesidene ved boken er tross alt for bagateller å regne. Hovesaken er at den inneholder 14 lange Barks-serier. Noen av dem har tidligere gått som fortsettelses-fortellinger i *Donald Duck & Co,* men gledelig mange har aldri vært utgitt på norsk før. Særlig er det grunn til å nevne den dramatiske «Elvens skrekk» og den sjarmerende «Reisen tilbake i tiden», disse to er Barks på hans aller beste. En annen av de helt store Barks-klassikerne, «Sheriffen», må også framheves, selv om den nylig har gått i Norge.

Alle de tre stilretningene Barks sto bak — urdonaldismen, den eldre klassisisme og romantikken eller den yngre klassisisme — er rimelig representert i *Ole Dole Doffen.* Slik sett gir denne boken en kanskje enda bedre oversikt over Barks' utvikling som tegner enn de to foregående Barks-bøkene.

Ole Dole Doffen er en dyr bok, og den er åpenbart innrettet hovedsaklig på voksne. En serie som «Elvens skrekk» viser dette tydelig. Den er nokså brutal, og skurken er ualminnelig sadistisk. «Noen liker å danse, JEG liker å skremme folk», sier han som forklaring på hvorfor han terroriserer elven. Denne type serier har Hjemmet og forlagets danske foresatte Gutenberghus vært mer og mer uvillige til å trykke i *Donald Duck & Co* de siste årene. Grunnen er den vanlige: Barnesinnene skal skånes for uheldig påvirkning. Resultatet er at dagens serier i dette bladet er blitt pene og pyntelige og kjedelige og innholdsløse. *Donald Duck & Co* står idag oppført som et «barneblad» i telefonkatalogen. I nr. 1/48 ble det understreket at bladet

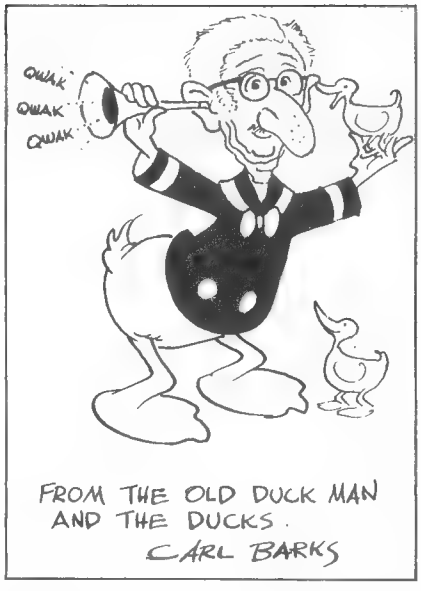

passet for alle fra 3 til 90 og at alderen ikke spilte noen rolle hvis man ville ha glede av historiene. Dette er ikke tilfeldig. Nettopp i de årene Barks-seriene ble mye sjeldnere i norsk Donald (rundt 1963) kunne man merke en redaksjonell omlegning: Bladet skulle i større grad enn før rettes inn mot barn. I Barks-perioden var *Donald Duck & Co* virkelig et blad som passet for alle fra 3 til 90. Idag kan man merke en klar tendens: De voksne får noen Barks-serier å glede seg over i album og dyre bøker nå og da, mens barna stort sett må nøye seg med innholdsløst møl. Tendensen er betenkelig; barna fortjener noe bedre.

Øystein Sørensen.

Carl Barks' profeti om Gutenberghus fra The Golden Fleecing.

Wally Wood: Cannon.

IDEALISTISK KYNIKER

For ca. et år siden opphørte et interessant og særpreget serieeksperiment i USA — «*the Wood Publishing Empire*». Nå har det helt siden de amerikanske undergrunnsseriene dukket opp i slutten av 60-årene hørt til dagens orden at vordende serietegnere debuterer med hefter de utgir selv, men for *Wallace Wood* var ikke dette en måte å etablere seg på. Wood er tvert i mot en av veteranene i amerikansk serieverden, med en merittliste som går helt tilbake til de legendariske EC-seriene i 50-årene — bl.a. MAD.

Siden har han livnært seg på freelance jobber for nær sagt samtlige tegneserieforlag i Statene, bl.a. med Marvels DAREDEVIL («Demonen»), inntil han bestemte seg for å satse sterkere på å utgi sine egne ting uten innblanding fra forlagsredaktører og annet uvesen. Når han nå har kapitulert og går tilbake til DC, Marvel, etc., kan han se tilbake på 8 album, ei bok og ett tidsskrift, WITZEND.

Wood er særlig kjent som science fiction-ekspert, og boka THE WIZARD KING er da også en oppvisning i såkalt «sword-and-sorcery» — samtidig som han raljerer over genrens stereotyper og klisjeer. Med understatements som viktigste våpen lar nemlig Wood oss få vite at det vesentlig er kald egoisme som skjuler seg bak personenes heroiske fraser. Men selv om dette på sett og vis er et oppgjør med den meningsløse produksjonen han har deltatt i opp gjennom årene, er det gjort med en befriende ironisk distanse. Wood er en altfor glad lystløgner til å la seg begrense av teser og paroler.

Sterkest kommer kanskje dette til uttrykk i de fire albumene om SALLY FORTH, samt en rekke kortere historier over samme absurde lest. Som EC-tegner fikk Wood føle sensuren på kroppen, og utfolder seg til gjengjeld her i ustyrlige og sjåvinistiske erotiske karikaturer. En barnslig protestholdning, antagelig, men til tider sjarmerende moro.

Kronen på verket er kanskje likevel de fire CANNON-albumene, som handler om den effektive og følelseskalde hemmelige agenten Cannon. I dyp forakt for all god takt og tone nekter Wood seg her ingen ting for å få så mange drap og nakne kvinner som mulig inn på hver side. (På de fire første sidene er gjennomsnittet henholdsvis tre og fem.) Og kan propagandistiske klisjeer gi ytterligere fres på historien, lar ikke Wood en anledning gå fra seg til å markere en trassig motstand mot politisk bevissthet. Alt er gjort med det dypeste gravalvor, som til tider gjør serien klukkende morsom — om man altså har sans for det utstudert motbydelige. Tips: De to første albumene er best.

Som forhandler har jeg tidligere anbefalt Bud Plant, Inc., PO Box 1886, Grass Valley, CA 95945. Men ettersom disse titlene er i ferd med å bli utsolgt er det kanskje like lurt å henvende seg direkte til distributøren: Jack Robinson, 214 Daywood Drive, Baldwinsville NY 13027. Albumene koster $4/stk., og THE WIZARD KING $15.

E.I.

LØST OG FAST

De klassiske EC (Entertaining Comics)-seriene fra 50-åra er i ferd med å bli trykket opp på ny i komplett utgave, reprodusert direkte fra originaltegningene. Tidligere har det kommet utgaver av titlene WEIRD SCIENCE og TALES FROM THE CRYPT — henholdsvis science fiction og skrekk. Nå foreligger også krigsserieheftet TWO-FISTED TALES, i alt fire bind (800 sider) med levende tegneseriehistorie.

LISTESAK

Hva var serieheftene *Amorett, FBI 333, Dimpen og Dumpen?* Når ble de utgitt og av hvem? Hvor store var opplagene?

Den som kjenner svaret på slike spørsmål bør ta kontakt med Bodø Tegneserieforum som har satt seg fore å lage en komplett fortegnelse over alle serier utgitt i Norge. Det er allerede nedlagt et kjempearbeide, men endel serier mangler man opplysninger om. Særlig julehefter utgitt før og under krigen, Illustrerte Klassikere og norske undergrunnsserier.

Savnet av et slikt indeks har lenge vært stort i samlerkretser, så stort at det har vært snakket om kulturell skandale. Men nå er altså arbeidet i gang. Initiativtakerne er svært interessert i kontakt med samlere og andre som kan tenke seg å hjelpe til.

BODØ TEGNESERIEFORUM
v/Knut Eide og Stig Kjelling
Postboks 27
8014 Hunstadmoen
Tlf. 25 690 (081)

SKINNMANØVER

Hva er de ute etter ?
Hvorfor blir de forfulgt ?

DET ER NATTSTILLE I STORBYEN, MEN DET ER STADIG NOE SOM SKJER. - EI RUTE BLIR KNUST. - EN ENSOM NATTEVANDRER BLIR RANET I EI BAKGATE - EN OG ANNEN BIL GLIR SAKTE GJENNOM REGNVÅTE GATER.

ANDERS SMERUD

NEDE VED HAVNA STANSER EN BIL UTENFOR EN FORFALLEN LEIEGÅRD. TO PERSONER STIGER FORT UT. DE BEGYNNER Å LASTE UT STORE KARTONGER, MENS DE STADIG SER SEG OM.

OPERASJONEN GÅR FORT UNNA, MEN DE ER ALLEREDE OPPDAGET. BAK EN HALVT NEDRULLET GARDIN SITTER EN MANN OG IAKTTAR ALT SOM SKJER....

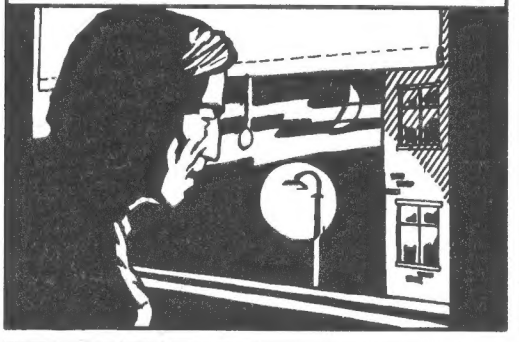

NESTE MORGEN - MENS DISEN ENNÅ LIGGER LAVT OVER BYEN, ER DE TO PÅ FARTEN IGJEN.

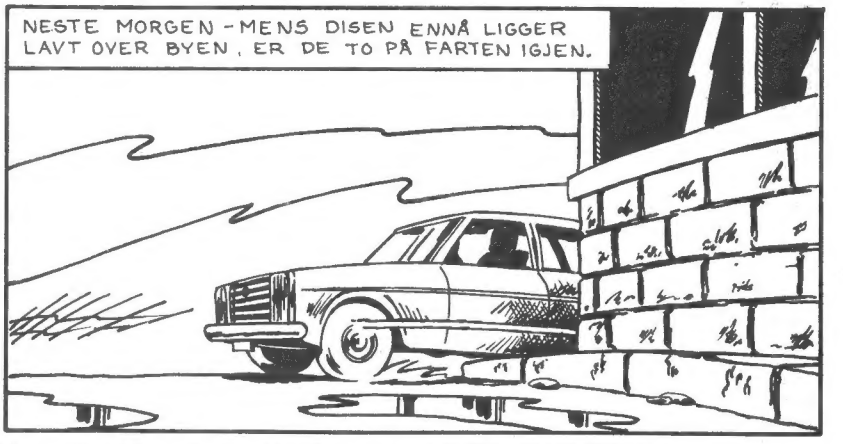

MEN NÅ BLIR DE FORFULGT AV EN STOR, MØRK BIL. DEN HOLDER SEG PÅ AVSTAND RUNDT DE FØRSTE KVARTALENE.

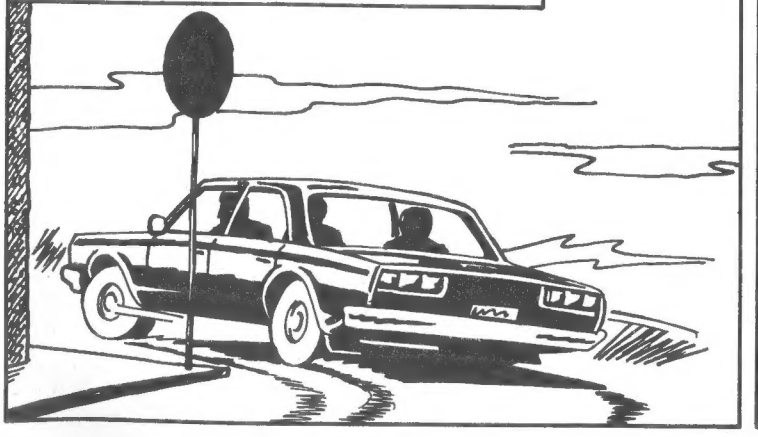

INNOVER MOT SENTRUM BLIR TRAFIKKEN TETTERE, OG DEN MØRKE BILEN SIGER NÆRMERE. DE TO I VAREBILEN FØLGER MED I SPEILET.

UTENFOR BYEN BLIR DET MINDRE TRAFIKK IGJEN. VAREBILEN SETTER OPP FARTEN.

KJØR FORTERE! LA DEM IKKE SLIPPE FRA OSS!

ETTER NOEN MIL I FORRYKENDE FART, SVINGER VAREBILEN BRÅTT AV FRA HOVEDVEIEN.

-SLAKK AV PÅ FARTEN. LA DEM FÅ ET LITE FORSPRANG!

DET BÆRER INNOVER EN SMAL SKOGSBILVEI....

STOPP! DER STÅR BILEN!

DE KAN IKKE HA KOMMET LANGT.

DER! JEG SER DEM!

DE TAR INNPÅ OSS. TAR DE OSS NÅ, SÅ KOMMER DE TIL Å PRESSE OSS MED ALLE MIDLER!

LØP TIL BILEN SÅ SNART DU HAR VELTET UT STOKKEN

DE SKJØNNER TRICKET NÅ GJELDER DET!

HÅPER DE IKKE HAR SATT IGJEN VAKT VED BILEN. BEST JEG HOLDER MEG LAVT I TERRENGET!

FELLA SMEKKET IGJEN. DE KOMMER IKKE UT DEN FØRSTE TIMEN!

!

SENERE - ET ANNET STED.

DISSE NABOENE VÅRE BLIR VERRE FOR HVERT ÅR!

JA, HVORFOR KAN DE IKKE HELLER PRØVE Å FINNE EN MOLTEMYR PÅ EGENHÅND!

BLADET FRA MUNNEN

Brev sendes til Seriefokus, SEMIC/Nordisk Forlag, Thv. Meyersgate 72, Oslo 5. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innkomne bidrag.

Først, takk for at dere bringer SPIRIT på norsk. De to første episodene var svært gode, men som alle andre som nyutgir serien har dere suverent oversett at Will Eisners serie ofte strekker seg over flere uker. Selv om hver syvsider kan sees som en avsluttet episode er den ofte nær knyttet til den foregående.

Episoden i nr. 3 var en slik tydelig fortsettelse av en tidligere, og ble handlingsmessig hengende i luften. Kan dere ikke prøve å unngå slike arbeidsulykker i framtida?

Et ønske til: For å gjøre det lettere for leserne å sette seriene i sammenheng ber jeg også om at første publiseringsdato oppgis, slik som i nr. 1.

Hva var opprinnelig dato for episodene i nr. 2 & 3?

Bernt Myrvold

Harvey Kurtzman.

Vi kan nok ikke ta så store hensyn til rekkefølgen på historiene — selv Eisner var ikke like god hver gang, og SERIEFOKUS skummer bare fløten! Imidlertid kan vi henvise komplettister til det amerikanske THE SPIRIT, som koster $9 i abonnement fra Kitchen Sink Enterprises, Box 7, Princeton WI 54968. Komplett index ble påbegynt i nr. 22.

Historiene i SERIEFOKUS 2 og 3 ble først publisert 24/10/48 og 15/07/51.

Red.

Eg har med interesse lese SERIEFOKUS nr. 2, og det svara bra til dei forventningane som vart skapte av avisomtalar o.l. Den einaste artikkelen eg reagerte negativt på, var *Mer serievold, takk*. I eit blad som vil rekne seg som seriøst, synest eg at ein må kunne vente seg større krav til presise omgrep og klår tanke enn det som her kjem til uttrykk. Etter mi meining er det tøv å hevde at ein dramatisk stituasjon alltid må innebære vald, og at ein handlingsdrivande konflikt må utløysast i ein valds-situasjon. Når ein byrjar å snakke om rettferdig valdsbruk og gjer *Fantomet* til døme på dette, synest eg ein er på ville vegar, om ikkje i historisk teknserieanalyse, så i alle fall i høve til ålmenne valdsproblem. Dette var kanskje heller ikkje så klårt uttrykt, og problemstillinga opnar også for lenger utgreiingar enn eg vil gje meg inn på her.

Helsing
Eilif Grytøyr

Vi er åpne for lengre utgreiinger, Eilif!
Red.

Vi har blitt store tilhengere av Franquins VIGGO (Gaston). Forventningene var store til det nyeste nummeret med tittelen «Gode gamle Viggo». Denne tittelen er etter vår oppfatning en motsatt beskrivelse av den «Viggo» vi ble presentert for i dette albumet.

Tegningene var på langt nær så detaljerte og uttrykksfullt utført som vi var vant til. Albumet bar preg av forflatning og idé-fattighet.

Hva har skjedd? Er det Franquin som har tegnet det siste albumet, eller har «Viggo» allerede havnet hos lisenstegnere? Vi kunne ikke finne Franquins signatur mer enn på ett sted.

I alle fall er det siste Viggo-albumet en markert nedgang i kvalitet. Neste nummer blir ikke kjøpt usett bare på godt omdømme (og med forside i ekte Franquin-stil).

Hilsen Liv og Willy

Det *var* nok «Gode gamle Viggo» likevel. Serien startet i 1957, og det siste albumet inneholdt noen av Franquins tidligste halvsider. Se forøvrig artikkelen s. 17.

Red.

Mangler du de første numrene av SERIEFOKUS? Kryss av og send kupongen til SEMIC/Nordisk Forlag as., Thv. Meyersgt. 72, Oslo 5.
Vi sender mot oppkrav så lenge lageret varer — kr. 8,50 pr. hefte og oppkravsgebyr kr. 3,60.

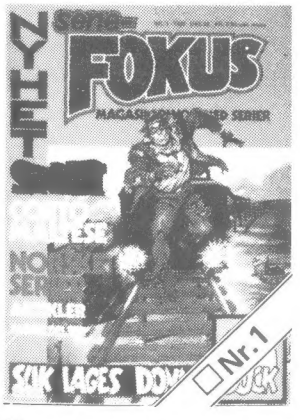

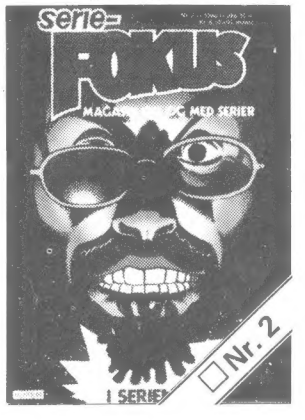

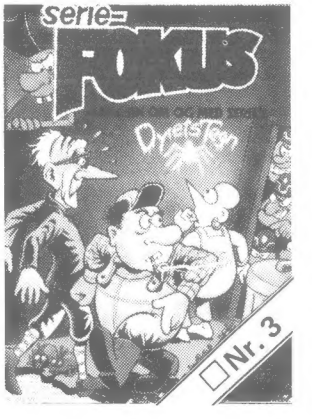

Navn.:. . . . . .

Adresse:. . . . . .Poststed: . . . . . .

NRK
AUF
KROM
NFF
STAT OIL!
CO-OP!
REGNING
FINDUS!
NAF
KUD
TEGNE-SERIER
JOKER